

PILSĒTU MĒRU PAKTS

TĀ KĀ Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (*IPCC*) — starptautiskajā sabiedrībā visaugstāk vērtētā zinātnieku apvienība — ir apstiprinājusi, ka klimata pārmaiņas patiešām notiek un cilvēku darbībai vajadzīgās enerģijas izmantošana ir to galvenais cēlonis,

TĀ KĀ Eiropas Savienība 2007. gada 9. martā pieņēmusi dokumentu kopumu “Enerģija mainīgai pasaulei”, kurā pausta vienpusēja apņemšanās līdz 2020. gadam par 20% samazināt tās radītās CO₂ emisijas apjomu, kas panākams, par 20% paaugstinot energoefektivitāti un līdz 20% palielinot atjaunojamo enerģijas avotu īpatsvaru kopējā enerģijas patēriņā,

TĀ KĀ viena no dokumenta “ES energoefektivitātes rīcības plāns — potenciāla izmantošana” prioritātēm ir “Pilsētu mēru pakta” izstrāde,

TA KĀ mēs vēlamies īstenot Leipcigas Hartā par ilgtspējīgām Eiropas pilsētām ietvertos ieteikumus, kas attiecas uz vajadzību paaugstināt energoefektivitāti,

TĀ KĀ mēs atzīstam, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir atbildīgas par globālās sasilšanas ierobežošanu, un tam jābūt pašvaldību pienākumam neatkarīgi no citu iesaistīto pušu apņemšanās,

TĀ KĀ pilsētās, cilvēkiem patērējot enerģiju, gan tiešā, gan netiešā veidā (iedzīvotāji izmantoto pakalpojumus un preces) rodas vairāk nekā puse no visas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas,

TĀ KĀ Eiropas Savienības apņemšanos samazināt emisiju izdosies īstenot tikai gadījumā, ja to atbalstīs arī iedzīvotāji un viņu apvienības,

TĀ KĀ tieši pilsētām jāīsteno pasākumi un jārāda priekšzīme, jo tās ir iedzīvotājiem tuvākais pārvaldes līmenis,

TĀ KĀ pilsētas jau pašlaik ļoti aktīvi iesaistās un var iesaistīties enerģētikas jomā spēkā esošo Eiropas tiesību aktu īstenošanā,

TĀ KĀ liela daļa pasākumu energoefektivitātes un atjaunojamo enerģijas avotu jomā, kas jāīsteno, lai ierobežotu klimata pārmaiņas, ietilpst vietējo pašvaldību kompetencē vai nav īstenojami bez vietējo pašvaldību politiskā atbalsta,

TĀ KĀ decentralizētas pieeja atbilst vietējo pašvaldību interesēm un decentralizēti un efektīvi pasākumi vietējā līmenī palīdzēs ES dalībvalstīm izpildīt apņemšanos samazināt SEG emisiju,

TĀ KĀ gan lielas, gan mazas vietējās pašvaldības visā Eiropā samazina globālo sasilšanu izraisošo piesārņojumu, īstenojot energoefektivitātes programmas (arī pilsētas transporta jomā) un veicinot atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu pilsētu teritorijās,

TĀ KĀ pilsētās, kas ir “Pilsētu mēru pakta” dalībnieces, pamatā ir veikts emisijas novērtējums vai uzskaitē un tās var prognozēt turpmāko emisijas līmeni, pieņemot, ka līdzšinējā situācija nemainīsies,

MĒS, PILSĒTU MĒRI, APŅEMAMIES:

sasniegt tālejošākus mērķus nekā ES līdz 2020. gadam izvirzītie mērķi un mūsu pārvaldītajās teritorijās samazināt CO₂ emisiju par vairāk nekā 20%, īstenojot rīcības plānu ilgtspējīgas enerģijas jomā. Mūsu apņemšanās un rīcības plāns tiks ratificēts saskaņā ar spēkā esošajām procedūrām; **pielāgot pilsētu struktūras**, tai skaitā nodrošinot pietiekamus cilvēkresursus, lai varētu veikt turpmāk minētos pasākumus;

aktīvi rosināt pilsonisko sabiedrību mūsu teritorijās piedalīties rīcības plāna izstrādē, kā arī tās politikas un pasākumu apzināšanā, kas ļaus sasniegt un īstenot plānā izvirzītos mērķus. Rīcības plānu izstrādās katrā teritorijā, un tas jāiesniedz sekretariātam gada laikā pēc pakta ratifikācijas;

uzraudzības un pārbaudes nolūkā **katru gadu sagatavot novērtējuma ziņojumu**;

dalīties pieredzē un zinātnībā ar citiem reģioniem;

sadarbībā ar Eiropas Komisiju un citām iesaistītajām pusēm **sarīkot enerģētikas dienas vai pilsētu pakta dienas** teritorijās, kas noslēgušas minēto pakta, lai iedzīvotāji varētu pārliecināties par iespējām un priekšrocībām, ko piedāvā saprātīgāka enerģijas izmantošana, kā arī pastāvīgi informēt vietējos plašsaziņas līdzekļus par rīcības plāna īstenošanu;

apmeklēt ikgadējo ES pilsētu mēru konferenci par tematu “Ilgtspējīga enerģija Eiropai”; **popularizēt paktā paustās idejas** attiecīgos forumos un, it īpaši, aicināt citu pilsētu mērus pievienoties paktam;

piekrist mūsu izslēgšanai no pakta, par ko sekretariāts nosūta iepriekšēja paziņojuma vēstuli, jebkurā no šādiem gadījumiem:

- i) noteiktajā termiņā nav iesniegts rīcības plāns ilgtspējīgas enerģijas jomā;
- ii) netiek pildīts rīcības plānā izvirzītais vispārējais CO₂ samazināšanas mērķis;
- iii) divus gadus pēc kārtas nav iesniegts ziņojums;
- iv) nepietiekams progress divu gadu laikā, jo nav veikti attiecīgie pasākumi vai tie bijuši neefektīvi.

MĒS, PILSĒTU MĒRI, ATZINĪGI VĒRTĒJAM:

Eiropas Komisijas lēmumu izveidot un finansēt tehniskā un veicināšanas atbalsta struktūru, budžetā paredzot līdzekļus, lai ieviestu novērtēšanas un uzraudzības instrumentus, mehānismus, kas veicinās zinātības apmaiņu starp reģioniem, un instrumentus, kas palīdzēs popularizēt un citās vietās atkārtot sekmīgi īstenotus pasākumus;

Eiropas Komisijas priekšlikumu koordinēt ES pilsētu mēru konferenci par tematu “Ilgspējīga enerģija Eiropai”;

Eiropas Komisijas nolūku veicināt pieredzes apmaiņu pakta parakstījušajās teritorijās, kā arī nodrošināt pamatnostādnes un paraugstandartus, kurus varētu ieviest. Atzinīgi vērtējami arī pasākumi, lai sekmētu to parauginiciatīvu, par kurām atbildīga ir Eiropas Komisijai, piemēram, *CONCERTO*, *CIVITAS* vai *ManagEnergy*, netraucētu pielāgošanu ieinteresēto pilsētu vajadzībām. Minētie paraugstandarti jāiekļauj pakta pielikumos, un tiem jāklūst par pakta neatņemamu sastāvdaļu;

Eiropas Komisijas centienus, kuriem jānodrošina pakta parakstījušo pilsētu **oficiāla atzīšana un publiska atpazīstamība**, izmantojot īpašu logotipu “Ilgspējīga enerģija Eiropai” un popularizējot pakta ar tās rīcībā esošiem saziņas instrumentiem;

izcilības tīklu (skatīt pielikumā) ieguldījumu, atbalstot jaunu programmu un projektu īstenošanu mūsu pilsētās.

MĒS, PILSĒTU MĒRI, AICINĀM:

Eiropas Komisiju un valstu pārvaldes iestādes izstrādāt sadarbības programmas, lai palīdzētu pakta parakstījušajām pilsētām īstenot rīcības plānus ilgspējīgas enerģijas jomā;

Eiropas Komisiju un valstu pārvaldes iestādes to attiecīgajās atbalsta programmās par prioritāriem uzskatīt paktā paredzētos pasākumus, kā arī informēt pilsētas par tādas politikas un finansēšanas programmu sagatavošanu, kas ietekmē pakta mērķu īstenošanu vietējā līmenī, un iesaistīt tās minētajā procesā. Tādēļ mēs piedāvājam savu palīdzību, deleģējot pakta parakstījušo pilsētu pārstāvjus darbam tehniska atbalsta struktūrā, kas sniegtu konceptuālus padomus jaunu iniciatīvu izstrādei;

Eiropas Komisiju uzsākt sarunas ar finanšu jomas dalībniekiem, lai radītu finansiālas iespējas rīcības plānos paredzēto uzdevumu izpildes sekmēšanai;

Eiropas Komisiju īstenot stingrus un uz problēmu cēloņiem vērstus pasākumus preču un transporta jomā.

MĒS, PILSĒTU MĒRI, AICINĀM CITAS TERITORIJAS PIEVIENOTIES PILSĒTU MĒRU PAKTA INICIATĪVAI UN PĀRĒJĀS IEINTERESĒTĀS PUSES PAUST OFICIĀLU ATBALSTU PAKTA ĪSTENOŠANAI.

PIELIKUMI

1. Pašvaldību funkcijas darba īstenošanā:

- patēriņš un pakalpojumu sniegšana;
- plānošana, attīstīšana un regulēšana;
- konsultēšana, motivēšana un piemēra rādīšana;
- ražošana un piegādāšana.

2. Izcilības tīkli (*BoE*).

Tās ir iniciatīvas un programmas, kas pasaules mērogā uzskatāmas par paraugiem, kā pilsētu apstākļos veiksmīgi īstenojamas attīstības koncepcijas ilgtspējīgas enerģijas jomā. Izcilības tīklu pārstāvji paktā pauž savu gatavību dalīties pieredzē un, ja iespējams, palīdzēt pilsētām īstenot līdzīgu pieeju, ja tā ir piemērota, kā arī veicināt zinātības tālāknodošanu, izplatot informāciju un pamatnostādnes, piedaloties paktu parakstījušo pilsētu pasākumos un ikdienā sadarbojoties ar tām.

Jauni izcilības tīkli var jebkurā laikā pievienoties paktam, ja vien tie veicina paktā izvirzīto mērķu sasniegšanu, nodrošinot izcilu kvalitāti, kā arī sekojot savam aicinājumam dalīties zināšanās un kalpot sabiedrības interesēm.

Sākotnējie ierosinām pielikumos iekļaut šādus izcilības tīklus:

- *CONCERTO*: apbūvētu pilsētu teritoriju atjaunotne;
- *CIVITAS*: ilgtspējīgs pilsētu transports;
- C40 un tās ēku energoefektivitātes uzlabošanas iniciatīva;
- *ManagEnergy* — vietējās enerģētikas aģentūras;
- Eiropas enerģētikas balva — *eea*®.